

ת"פ 55031/07/14 - מדינת ישראל נגד יוסף בלאן

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני: כב' השופט אריה רומנוב

ת"פ 55031-07-14
15 אפריל 2015

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשם

יוסף בלאן

ב"כ המאשימה: עו"ד מוריה ביינה (פרקליטות מחוז ירושלים - פלילי)

ב"כ הנאשם: עו"ד מוסטפא יחיא

הכרעת דין

כללי

1. כתב האישום שהוגש בתיק זה נגד הנאשם כולל שני אישומים. באישום הראשון מואשם הנאשם בעבירה של פריצה לרכב בכוונה לגנוב וכן בעבירה של שוד. באישום השני מואשם הנאשם בעבירה של פריצה לרכב בכוונה לגנוב. הנאשם מודה בעובדות המיוחסות לו באישום השני והוא מסכים שיש להרשיע אותו בעבירה המיוחסת לו באישום זה. באשר לאישום הראשון - הנאשם מודה בחלק מהעובדות המיוחסות לו באישום זה, וביחס לחלק אחר הוא כופר. כפי שיתברר להלן, המחלוקת הקיימת בין הצדדים ביחס לאישום הראשון היא כפולה: עובדתית ומשפטית.

2. ואלה העובדות המיוחסות לנאשם באישום הראשון:

ביום 23.3.14 בשעה 02:00 או בסמוך לכך, החנה המתלונן רכב מסוג פורד קונקט, שבבעלות אביו, ברחוב הרכבת בירושלים. בשעה 04:00, או בסמוך לכך, הגיע הנאשם לרכב, ניפץ את השמשות האחוריות ואת שמשות דלת תא המטען הימנית של הרכב, במטרה לגנוב ממנו. הנאשם גנב מתוך הרכב מכשיר טלפון נייד וכן כלי עבודה רבים, וביניהם מכשיר מדידה "נגר"; מכשיר "לובסטר"; פטישון של חברת "בוש"; שני מכשירי "רב מודד" של חברת "אוייקו"; קאטרים לחיתוך כבלים; פלאיירים; שתי מברגות של חברת "ניקיטה"; שני פטישונים של

חברת "ניקיטה"; וכן דיסק נטען של חברת "ניקיטה". את כלי העבודה, כך נטען בכתב האישום, החביא הנאשם בשיחים במקום הנמצא בסמוך לרכב, בעת שהיה הולך ושב ממנו.

בכתב האישום נטען, כי בסמוך לכך המתלונן שב לרכב, הבחין בנאשם כשהוא שעון אל תוך הרכב, ושאל למעשיו. הנאשם בתגובה זרק ציוד שהחזיק בידו ונתן למתלונן אגרוף לחזה. המתלונן השיב אגרוף לנאשם והלה נפל על חלקו הקדמי של הרכב. הנאשם התרומם ונתן למתלונן בעיטה באשכים, וכתוצאה מבעיטה זו המתלונן נפל על גבו ופגע בחומה אשר הייתה במקום.

בהמשך, המתלונן קם ודלק אחר הנאשם. כאשר הנאשם והמתלונן הגיעו לסמטה חשוכה שלף הנאשם סכין, פנה לאחור אל המתלונן ואיים עליו תוך שאמר: "אל תתעסק איתי, יש לי סכין", והתקדם לכיוונו של המתלונן. המתלונן נסוג אחורה והנאשם נמלט מן המקום. בכך הסתיים האירוע.

3. הנאשם אינו כופר בכך שהוא פרץ למכונית המדוברת וגנב מתוכה רכוש השייך לבעליה. המחלוקת העובדתית הקיימת בין הצדדים ביחס לאישום זה מתמקדת בשני עניינים: העניין הראשון והעיקרי הוא, שהנאשם מכחיש כי הוא תקף את המתלונן, שלף לעברו סכין ואיים עליו. העניין השני והמשני הוא, שהנאשם אינו מודה כי הוא גנב את כל הרכוש הנטען בכתב האישום. לטענתו, הוא גנב רק מכשיר טלפון נייד ושני כלי עבודה (מברגה ומזוודה שהייתה בה מקדחה או פיבר קטן).

באשר למחלוקת המשפטית, טענת הנאשם היא, שגם אם בית המשפט יאמץ את הגרסה העובדתית לה טוענת המאשימה ויקבע כי הנאשם הפעיל אלימות כלפי המתלונן, עדיין אין מקום להרשיע אותו בעבירה של שוד, שכן לא התמלאו יסודותיה של עבירה זו, כפי שעוד יפורט להלן.

המחלוקת העובדתית

4. הראיות העיקריות לעניין מרכיב האלימות המיוחס לנאשם הן עדותו של המתלונן מחד, ועדות הנאשם מאידך. שתי העדויות נשמעו בזו אחר זו בישיבה שהתקיימה ביום 2.2.15.

וזו תמצית גרסת המתלונן:

במועד האירוע היה המתלונן כבן 22, חייל בשירות חובה ביחידה קרבית. לדבריו, הוא קיבל מהיחידה הצבאית שלו אישור לצאת לחופשה בת שבועיים על מנת שיוכל לעבוד, ובליל האירוע, שחל במוצאי שבת, לאחר שהיה עם חברים, הוא הגיע למקום האירוע על מנת לתלות באזור מודעות שדרך יוכלו לפנות אליו אנשים ולשכור את

שירותיו לשם ביצוע עבודות ניקיון. לדבריו, הוא נסע במכוניתו של אביו, שהינה מכונית מסחרית, והגיע לרחוב הרכבת שם החנה את המכונית. בסמוך לשעה 04:00, לאחר שסיים לתלות את המודעות, הוא חזר למכונית, ומשהתקרב אליה הוא ראה אור ושמע רעשים הבוקעים מחלקה האחורי.

כשהמתלונן התקרב למכונית, הוא הבחין באדם הנמצא בחלק האחורי שלה, כשאדם זה מוציא מהמכונית מגירות המותקנות בה והמשמשות לאחסון כלי עבודה. אין חולק על כך שאותו אדם הוא הנאשם. לדברי המתלונן, הוא והנאשם הופתעו מאד מהמפגש אליו נקלעו, והנאשם הגיב למפגש בכך שזרק מידי את המגירות והחל להכות את המתלונן. לטענת המתלונן, הוא הדף את הנאשם ואולי אף היכה אותו ("החזרתי לו"), ואולם הוא עשה זאת מטעמים של הגנה עצמית. בהמשך, הנאשם בעט באשכיו של המתלונן, וכתוצאה מכך הוא נפל.

בשלב זה הנאשם החל לברוח, ואז המתלונן קם והחל לרדוף אחרי הנאשם, עד אשר המתלונן הדביק אותו בסמטה הנמצאת בסמוך, והשניים נעמדו האחד מול השני. לטענת המתלונן, בשלב זה הנאשם הוציא סכין ואמר לו משהו כגון: "אל תתעסק איתי יש לי סכין. אני אחזיר את מה שלקחתי". לטענת המתלונן, לנוכח הוצאת הסכין הוא החליט שלא לסכן את עצמו, ולכן הוא נסוג ועזב את המקום.

בהמשך, המתלונן התקשר למשטרה וזו הגיעה למקום, שם נגבתה מהמתלונן גרסה ראשונית. בשעות הבוקר הגיע המתלונן לתחנת המשטרה ונגבתה ממנו הודעה פורמאלית. לטענת המתלונן, הוא חש כאבים מהמכות אותן, לדבריו, ספג מהנאשם, ואימו הציעה לו ללכת לחדר מיון. לדברי המתלונן, לנוכח העובדה שפנייה לחדר מיון מחייבת תשלום של 750 ₪, סכום אשר לדבריו יהיה קשה לו ולהוריו לשלם, הוא המתין עד לשעות אחר הצהריים ואז ניגש למרפאת "ביקור רופא" שם נבדק על ידי רופא אשר נתן לו אישור ל"חופשת מחלה", וכן נתן לו מרשם לרכישת כדורים משככי כאבים. לטענת המתלונן, הוא רכש את הכדורים עליהם המליץ הרופא. במהלך עדותו אמר המתלונן, כי הוא מוכן להמציא אישורים הן על הביקור במרפאת "ביקור רופא", והן על רכישת הכדורים. לאחר הדין המתלונן העביר לב"כ המאשימה תעודה רפואית וזו העבירה אותה לבית המשפט ולסנגור (יצוין, כי עותק התעודה שהועבר לבית המשפט הינו באיכות צילום נמוכה).

במהלך החקירה הנגדית העלה הסנגור בפני המתלונן את הטענה, כי יותר מתקבל על הדעת שהמתלונן היה זה שהיכה את הנאשם ראשון, וזאת לנוכח כעסו של המתלונן על כך שהנאשם גנב את רכשו של אביו. אלא שהמתלונן דחה בתוקף טענה זו ועמד על טענתו כי הנאשם היה זה שתקף אותו ראשון, והוא רק "החזיר" לו מטעמים של הגנה עצמית.

5. כאמור, הנאשם אינו כופר בכך שהוא פרץ למכונית וגנב מתוכה מכשיר טלפון נייד וכלי עבודה. לדבריו, עוד לפני שהמתלונן הגיע למקום הוא החביא את כלי העבודה שגנב בסמוך למכונית, והוא שב ואסף את הרכוש הגנוב בהמשך היום. באשר לטלפון - הנאשם מודה כי לאחר שנטל אותו מתוך המכונית, הוא שם אותו על גופו, והטלפון נשאר ברשותו במהלך כל האירוע, וגם לאחריו.

6. עיקר טענתו של הנאשם לעניין המחלוקת העובדתית היא, שהוא כלל לא תקף את המתלון. לטענת הנאשם, המתלון נתן לו בעיטה בחזה וכתוצאה מכך הוא נפל, ולאחר מכן הוא קם והחל לברוח. לדברי הנאשם, כעבור זמן הוא התעייף מהריצה ולכן המתלון הצליח להדביק אותו. הנאשם מכחיש בתוקף את הטענה כי החזיק סכין ואיים באמצעותה על המתלון. לדברי הנאשם, הוא אמר למתלון משהו כגון: "בחור, תירגע, אין עליי שום דבר, לא לקחתי שום דבר, כל הדברים על יד האוטו, רק תיתן לי ללכת, תעשה לי טובה". לטענת הנאשם, לנוכח דבריו אלה, המתלון החליט לעזוב את המקום, בין משום שהבין כי הנאשם אינו מחזיק ברכוש השייך למתלון, ובין משום שהמתלון ריחם על הנאשם ונעתר לבקשתו כי יניח לו וייתן לו ללכת.

7. המאשימה טוענת כי יש להעדיף את גרסת המתלון, היות ואין לו שום אינטרס להעליל על הנאשם עלילת שווא ולא תצמח לו שום תועלת מהוספת מרכיב של אלימות לעבירת הרכוש שנעברה. לעומת זאת, כך טוענת המאשימה, לנאשם יש אינטרס ברור להכחיש את העובדה שהוא נקט באלימות במהלך האירוע, וזאת בשל המשמעות המחמירה מבחינתו, של מרכיב האלימות - האשמתו והרשעתו בעבירה של שוד לעומת גניבה.

8. מאידך טוען הסנגור, כי יש להעדיף את גרסת הנאשם בשל מספר טעמים: ראשית, לטענת הסנגור, תגובה ספונטאנית של אדם המוצא לפתע כי מאן דהו גזל את רכושו היא לתקוף את אותו אדם בחמת זעם, ועל כן יש לצפות שכך נהג גם המתלון, במיוחד על רקע העובדה שהוא בחור צעיר המשרת כחייל ביחידה קרבית. שנית, לטענת הסנגור, במסגרת חקירתו במשטרה החליט הנאשם "לנקות שולחן" והוא הודה בשורה של עבירות רכוש שכלל לא הוחד בהן. לטענת הסנגור, על רקע עובדה זו יש לתת אמון בעובדה שבצד הודאת הנאשם בכך שהתפרץ למכונית וגנב ממנה, כמו גם בצד הודאתו בעבירות נוספות, הוא מכחיש את ההיבטים האלימים המיוחסים לו בקשר לאירוע זה. ושלישית, הסנגור מבקש לתת משקל לדברי הנאשם שמצד אחד הודה בכך שיש לו עבר פלילי, בין היתר בעבירות רכוש, ומצד שני טען כי הוא אינו אדם אלים ואין לו הרשעות בעבירות אלימות.

9. הגעתי לכלל מסקנה שיש לתת אמון בגרסתו של המתלון ויש לאמצה. בראש ובראשונה משום הרושם החיובי שעדות זו הותירה, במיוחד על רקע חקירה נגדית מקיפה ויסודית שנערכה לו. המתלון מסר את גרסתו בדבר מעשי אלימות שבוצעו כלפיו כבר בסמוך לאחר האירוע, וזאת מבלי שהוספת רכיב של אלימות יכולה להביא לו תועלת בדרך כלשהי. בהקשר זה יצוין, כי לדברי המתלון, הרכוש שנגנב לא היה מבוטח. אכן, אפשר שתגובתו הספונטאנית של אדם הרואה מאן דהו שגוזל ממנו את רכושו היא להכות אותו. ואולם באותה מידה - ואולי במידה גדולה יותר - תגובתו הספונטאנית של מי שמעשה הגניבה שלו הופרע בעיצומו, היא לנסות למלט את עצמו מהמקום ולהיעלם, במיוחד כאשר הוא ניצב מול אדם צעיר העשוי ללכוד אותו.

10. לדברי הנאשם, לאחר שהמתלון הדביק אותו הוא החליט להרפות ממנו משום שריחם עליו, או לנוכח דבריו כי לא לקח מהמקום דבר. אכן, הסבר זה אינו בלתי אפשרי, ואולם הגעתי לכלל מסקנה שיש

לקבל את טענת המתלון כי הוא החליט לסגת מהמקום משום שהנאשם שלף לעברו סכין ואיים עליו, והמתלון לא רצה להעמיד בסכנה את חייו. וכך אמר המתלון בעניין זה בעדותו:

"התחלתי לרדוף אחריו מאה-מאתיים מטר גם הצלחתי לצמצם אליו ובאתי לתפוס אותו, בדיוק כשבאתי לתפוס אותו הוא הסתובב אלי, שלף אלי סכין ואמר לי אל תתעסק איתי יש לי סכין. אמרתי לו לא אכפת לי אני רוצה את הציוד שגנבת? הוא אמר אני אחזיר, אני אחזיר, התקרב אלי עוד יותר להראות לי שהוא רציני, ואז באותו רגע אני כבר אמרתי עד כאן, אני מוכן להיאבק בגנב, מוכן לרדוף אחריו אבל אני לא רוצה למות, פשוט נתתי לו ללכת..." (עמוד 11 לפרוטוקול).

11. כאמור, הנאשם טוען כי לא היכה את המתלון כלל, אפילו לא בתגובה לכך שהמתלון היכה אותו. אלא שבעניין זה אני מקבל את דברי המתלון שהעיד כי חש כאבים עזים מהמכות שהנאשם היכה אותו; כי נשקלה האפשרות ללכת לחדר מיון; ובסופו של דבר הוא הלך למרפאת "ביקור רופא", נבדק על ידי רופא, וקנה כדורים. הטענה כי עשה זאת כדי לקבל "גימלים" מהצבא ולא לשוב ליחידתו למחרת היום, אינה מסתברת. בעניין זה יצוין, כי המתלון הסביר, כמשיח לפי תומו, כי הוא לא הלך לחדר מיון למרות כאביו, בשל העלות הכספית של פנייה לקבלת שירות רפואי זה. הדברים נאמרו בצורה ספונטאנית, ללא תכנון מוקדם, וקשה להעלות על הדעת שהם הומצאו במסגרת עלילה שהמתלון העליל על הנאשם. הוא הדין לגבי התעודה הרפואית. המתלון לא מסר אותה למשטרה בשלב החקירה, והוא גם לא הביא אותה עימו לבית המשפט בעת שהעיד. השאלה אם יוכל לתמוך את טענתו כי פנה לקבל טיפול רפואי במסמך כלשהו עלתה במהלך עדותו, והמתלון השיב על כך מיד בחיוב, ובהמשך העביר תעודה רפואית לב"כ המאשימה. העולה מן האמור הוא, שיש לקבל את טענת המתלון כי ספג מכות מהנאשם, דבר העומד בסתירה לטענת הנאשם שכלל לא תקף את המתלון, אפילו לא בתגובה לתקיפת המתלון אותו, או מתוך הגנה עצמית.

12. הנאשם טוען כי אינו אדם אלים וכי מעשי האלימות המיוחסים לו אינם מאפיינים אותו. אלא שסבור אני כי מעשי האלימות המיוחסים לנאשם אינם מעידים בהכרח על כך שהוא אדם אלים מטבעו. אין מדובר באדם שמלכתחילה התכוון לבצע שוד אלים. מדובר באדם שהתכוון לבצע עבירת רכוש "נקייה", אלא שחל שיבוש בתוכנית בכך שהמתלון הגיע והפריע לנאשם להשלים את מלאכתו. מעשי האלימות המיוחסים לנאשם הם במסגרת "הסתבכות" של עבירת רכוש "נקייה", ולא מעשים מתוכננים מראש, ואפילו לא מעשים הצפויים מראש. מכאן, שהמעשים אינם סותרים את דמותו של הנאשם, כפי שנטענת על ידו.

13. סיכומה של נקודה זו: החלטתי לקבל את גרסת המתלון באשר לאופן בו התרחשו הדברים, הן ככל שמדובר בתקיפה שהתרחשה ליד המכונית, והן ככל שמדובר בהחזקת הסכין ובאיומים שהתרחשו בסמטה.

14. הנאשם טוען כי עד לרגע בו הופרע על ידי המתלונן הוא הספיק לגנוב רק את מכשיר הטלפון הנייד ושני כלי עבודה, אך לא את כל הכלים המופיעים ברשימה המפורטת בכתב האישום. בעדותו אמר:

**"תשמעי אני נכנסתי, גנבתי, הודיתי במקרה, מה זה חשוב אם
גנבתי מאה שקל או שלוש מאות שקל? מה שלקחתי אני אמרתי
למשטרה. לא לקחתי יותר מזה, התכוונתי לקחת יותר מזה,
התכוונתי לקחת כמה שאני יכול אבל קרה מה שקרה.**

.....

**אני אומר שהתכוונתי לקחת את כל מה שהיה באוטו אבל לא
הצלחתי, מה שהוצאתי מהאוטו זה שני הדברים האלה והבן אדם
הגיע ושמה זה נגמר" (עמוד 64).**

15. גם בעניין זה אני רואה לקבל את דברי המתלונן, וזאת לא רק משום שעדותו הותירה רושם חיובי, אלא גם משום שלדבריו הציד שננגב לא היה מבוטח, ולכן לא היה למתלונן ולאביו מניע "לנפח" את היקף הגניבה. יצוין, כי בדומה לעניין התעודה הרפואית, לאחר שמיעת עדותו המציא המתלונן לב"כ מאשימה קבלות על ציוד שאביו רכש לצורכי עבודתו במקום הציד שננגב. לסנגור יש השגות על פריטים כאלה ואחרים, ואולם, כאמור, בעניין זה אני מחליט לקבל את דברי המתלונן. לא למותר לציין, כי הנאשם וסנגורו מסכימים, כי לשאלת היקף הציד אין משמעות ביחס לסוג העבירה בה יש להרשיע את הנאשם, ומוסכם עליהם שלגבי עניין זה אחת היא אם הנאשם גנב את כל רשימת כלי העבודה המופיעה בכתב האישום, או רק את חלקה.

16. ניתן אפוא לסכם פרק זה ולומר, כי עלה בידה של המאשימה להוכיח, במידה הנדרשת, את כל העובדות להן היא טוענת בכתב האישום.

המחלוקת המשפטית

17. לטענת ב"כ הנאשם, גם אם בית המשפט יקבל את הגרסה העובדתית לה טוענת המאשימה ולפיה הנאשם תקף את המתלונן (בסמוך למכונית) ואיים עליו באמצעות סכין (בסמטה), עדיין אין להרשיע אותו בעבירת שוד. הטעם לכך הוא, שמנסיבות העניין עולה כי האלימות (אותה כאמור מכחיש הנאשם) הופעלה על מנת לאפשר לנאשם להימלט מהמקום, ולא בכדי לאפשר את ביצוע עבירת הגניבה או את השלמתה. לטענת ב"כ הנאשם, הנאשם התכוון לפרוץ למכונית ולגנוב רכוש שהיה מצוי בה, בידיעה

שבעליה לא נמצא במקום ולכן לא יהיה כל צורך להתעמת איתו לשם ביצוע הגניבה. לטענת הסנגור, כאשר המתלונן הגיע למקום בעיצומו של מעשה הגניבה, הנאשם הופתע מכך מאד והחליט "לוותר" על ביצוע העבירה והשלמתה, וכל עניינו היה לברוח מהמקום ולא להיתפס על ידי המתלונן. לטענת ב"כ הנאשם, אם אכן הופעלה אלימות על ידי הנאשם, בין בשלב הראשון (תקיפה) ובין בשלב השני (איום בסכין), הרי שאלימות זו נועדה לאפשר את הימלטותו של הנאשם ולא כדי לאפשר את ביצוע העבירה.

18. ב"כ הנאשם מסכים לכך שהנאשם נשא על גופו את מכשיר הטלפון שהספיק לגנוב מהמכונית לפני שהמתלונן הגיע, וכי בהמשך אותו יום הנאשם חזר למקום ונטל את הרכוש שגנב קודם לכן מהמכונית והסתיר בין השיחים. אלא שלטענת הסנגור, עיקר עניינו של הנאשם בנוגע למעשים המיוחסים לו היה בחילוץ עצמו מפני הסיכון שנשקף לו מהתפיסה, ולא בהשלמת מעשה הגניבה. לטענת ב"כ הנאשם, חלק ניכר מהפסיקה הקיימת בעבירות שוד דנה במקרים בהם החפץ שגנב היה מצוי על גופו של בעליו, או בסמוך לו, והאלימות הופעלה בזיקה לחפץ זה, ואולם לא כך בענייננו. זאת משום שהרכוש שגנב היה מצוי במכונית ולא על גופו של המתלונן, והאלימות לא הופעלה בזיקה לחפץ, אלא מתוך רצון להימלט.

19. המאשימה שותפה לדעת הסנגור ולפיה, על פי החוק והפסיקה עבירת שוד מחייבת קיומו של קשר סיבתי בין האלימות לבין החפץ שגנב. מכאן, שבאופן עקרוני המאשימה מסכימה לכך, שאם הנאשם הפעיל אלימות כדי להימלט - ורק כדי להימלט - אין להרשיע אותו בעבירת שוד. אלא שהמאשימה אינה מקבלת את טענת הנאשם כי הוא הפעיל אלימות כדי להימלט. לטענת המאשימה, הנאשם הפעיל אלימות כלפי המתלונן הן כדי לאפשר את השלמת גניבת מכשיר הטלפון שהיה על גופו של הנאשם, והן כדי לאפשר לנאשם להגיע בהמשך היום למקום האירוע וליטול את כלי העבודה שהטמין בין השיחים. וכך מסכמת המאשימה את עמדתה בהודעה שהגישה: "המאשימה טוענת כי הנאשם ביצע ואיים לבצע מעשה אלימות בתכוף לאחר הגניבה - על מנת להשיג את הפלאפון וכלי העבודה אותם הסתיר או לעכבם אצלו או כדי למנוע התנגדות לגניבתם ובכדי להתגבר על התנגדותו של המתלונן... המאשימה טוענת כי אין גם לקבל את טענת הנאשם לפיה "שכח" כי הוא נושא את מכשיר הטלפון הנייד שבבעלותו של המתלונן. ובנוסף הרי שהנאשם גנב מן הרכב את הצידוד החשמלי כמפורט בכתב האישום".

20. העולה מן האמור הוא, שהמחלוקת המשפטית הקיימת בין הצדדים אינה בקשר להגדרת רכיבי עבירת השוד כפי שמופיעים בחוק, אלא בדבר אופן יישומו של החוק על נסיבות המקרה שלפנינו.

21. סעיף 402(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 קובע כדלהלן:

"הגונב דבר, ובשעת מעשה או בתכוף לפניו או לאחריו מבצע או מאיים לבצע מעשה אלימות באדם או בנכס כדי להשיג את הדבר הנגנב או לעכבו אצלו או כדי למנוע התנגדות לגניבת הדבר או להתגבר עליה, הרי זה שוד..."

יוצא מכאן, שנדרש קיומו של קשר סיבתי בין האלימות לבין החפץ שנגנב. האלימות צריכה להיות מופעלת מתוך מטרה לאפשר את ביצוע הגניבה, והיא צריכה להיות מכוונת להשגת היעדים הקבועים בחוק, היינו "להשיג את הדבר הנגנב או לעכבו אצלו או כדי למנוע התנגדות לגניבת הדבר או להתגבר עליה".

22. אכן, יהא זה מעט מלאכותי לנסות ולשער מה עבר במחשבתו של הנאשם באותן שברירי שניה בהן הוא נתקל לפתע במתלונן. ואולם אני סבור, כי על יסוד הראיות ותמונת הדברים כפי שהובאה לפני בית המשפט ניתן לקבוע, כי הסיבה היחידה, או לכך הפחות הסיבה העיקרית לאלימות שהופעלה על ידי הנאשם כלפי המתלונן בשני השלבים של האירוע, נועדה לאפשר לו להימלט מהמקום, ולא לאפשר לו להשלים את מעשה הגניבה.

23. אינדיקציה אחת לכך היא, שדומה כי אין חולק על כך שמלכתחילה הנאשם התכוון לבצע עבירת רכוש "נקייה" - היינו לפרוץ לתוך מכונית ולגנוב את הציוד שמצוי בתוכה - מבלי שבזירת האירוע יהיו נוכחים בני אדם, ובוודאי מבלי שבזירת האירוע יהיה נוכח הבעלים של המכונית והרכוש. אין מדובר, אם כן, במצב בו הרכוש אותו מבקש המבצע לגנוב נמצא על גופו של בעליו או בסמוך לו, והמבצע מבקש לגנוב את הרכוש מבעליו תוך שימוש באלימות גלויה ומפורשת - כגון כאשר האלימות מופעלת על מנת להתגבר על התנגדותו של בעל הרכוש - או כאשר מדובר באלימות שאינה גלויה ומפורשת - כגון במצב של חטיפה זריזה. במקרה שלפנינו, לא היה איש במכונית בה היה מצוי הרכוש אותו ביקש הנאשם לגנוב, ולנוכח השעה המאוחרת, גם לא היה צפוי שיהיה מאן דהו במכונית או בסביבתה.

24. אך מובן שאין בוחנים את מעשיו של מבצע העבירה על פי התוכנית שהייתה לו, אלא על פי המעשים שעשה, גם אם מעשים אלה חרגו מהתוכנית המקורית. מכאן, שהעובדה שהנאשם התכוון לבצע עבירת רכוש "נקייה" אינה שוללת את האפשרות שבשל "הסתבכות" בלתי מתוכננת ובלתי צפויה, הוא נקט באלימות והדברים הגיעו לכדי עבירת שוד. אלא שעל מנת שתתגבש עבירת שוד נדרש, כאמור, קשר סיבתי, מניע וכוונה. כשם שהמאשימה אינה חולקת על כך שאם הנאשם הפעיל את האלימות אך ורק כדי להימלט לא ניתן יהיה להרשיע אותו בעבירה של שוד, כך גם הסנגור אינו חולק על כך שאם הנאשם הפעיל את האלימות כדי להשאיר אצלו את הטלפון הנייד, או כדי להגיע מאוחר יותר וליטול את כלי העבודה שהטמין בין השיחים, יש מקום להרשיע אותו בעבירת שוד. המחלוקת בין הצדדים קיימת, אם כן, בשאלה עובדתית והיא, מה הייתה המטרה אשר לשמה הפעיל הנאשם אלימות.

25. פרט לעובדה שמלכתחילה לא הייתה בכוונתו או בגדר ציפייתו של הנאשם להתעמת עם מאן דהו, הרי שניתן למצוא אינדיקציה נוספת למטרה אשר לשמה הוא הפעיל את האלימות, גם מתגובתו הספונטאנית של הנאשם. כזכור, כאשר הנאשם ראה את המתלונן הוא זרק לארץ את המגירות שהחזיק בידו בסמוך לאחר שהוציאן מהמכונית. מכאן, שהנאשם החליט "לוותר" על השלמת המעשה, לפחות ביחס למגירות שהחזיק, והוא זרק אותן ונפטר מהן. אילו היה "מתעקש" להשאיר ברשותו את המגירות, כמו גם את החפצים האחרים שכבר הספיק להוציא מהמכונית ואת אלו שנותרו עדיין במכונית, הוא יכול

היה, למשל, להוציא את הסכין כבר בשלב זה ולאיים על המתלונן לבל יפריע לו להשלים את מעשיו. ואולם הוא לא עשה זאת, אלא זרק את המגירות. לאחר העימות הפיזי שהיה לו עם המתלונן בסמוך למכונית, הוא ברח, ואלמלא המתלונן רדף אחריו והדביק אותו בסמטה, לא הייתה כל אלימות נוספת.

26. אכן, הנאשם החזיק על גופו את מכשיר הטלפון הנייד שכבר הספיק לגנוב, והוא חזר בהמשך היום על מנת לקחת את הרכוש שהסתיר בסמוך לשיחים. באשר למכשיר הטלפון - ב"כ הנאשם טוען כי הנאשם "שכח" שהטלפון נמצא ברשותו. ספק בעיני אם מדובר ב"שכחה", ואולם בהחלט ניתן לשער שעובדת קיומו של הטלפון לא הייתה במחשבתו של הנאשם בעת שהופתע מהגעתו של המתלונן, ולא זו הייתה מטרת תקיפתו את המתלונן. ובאשר לרכוש שהוסתר בשיחים - על פני הדברים נראה, שהנאשם לא יכול היה לדעת שלא יעלה בידו של המתלונן לאתר את הרכוש אותו הסתיר, ולקחת אותו אליו בחזרה.

27. כאמור, קשה לשחזר מה בדיוק עבר במחשבתו של הנאשם ברגע שהגיע המתלונן. ואולם דומני כי ניתן לשער שהמחשבה היחידה, או לכל הפחות המחשבה העיקרית והדומיננטית שלו הייתה לברוח, וזו הייתה המטרה שלשמה הפעיל אלימות. אין להוציא מכלל אפשרות שהנאשם חשב באופן כלשהו על השלמת הגניבה. ואולם גם אם מחשבה כזו הייתה קיימת אצלו, וספק אם הייתה קיימת, ניתן לשער כי לא זו הייתה המחשבה הדומיננטית, אלא מחשבה שולית, פחותה בהרבה מהמחשבה העיקרית.

28. לנוכח כל האמור, הגעתי לכלל מסקנה שאין מקום להרשיע את הנאשם בעבירה של שוד, ולכן אני מחליט לזכות אותו מעבירה זו.

29. במהלך הסיכומים הודיע ב"כ הנאשם, כי במידה ובית המשפט יקבל את עמדתו בשאלה המשפטית, מוסכם עליו שבית המשפט יעשה שימוש בסעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח חדש], התשמ"ב-1984, שעניינו "הרשעה בעבירה על פי עובדות שלא נטענו בכתב האישום". ב"כ הנאשם סבור, כי העבירות החלופיות שניתן להרשיע בגינן, הן עבירות של תקיפה סתם ואיומים.

30. אני מחליט, אפוא, להרשיע את הנאשם בגין תקיפת המתלונן, בעבירה של תקיפה. בנוסף, בגין האירועים בסמטה, אני מרשיע את הנאשם בעבירה של איומים ובעבירה של החזקת סכין.

סוף דבר

31. בהתאם להודאת הנאשם בעובדות הנוגעות בדבר המיוחסות לו באישום הראשון, וכן בהתאם להודאת הנאשם בכל העובדות המיוחסות לו באישום השני, אשר ענינו פריצה למכונית שחנתה בסמוך למכוניתו של המתלונן, באופן דומה לזה בו בוצעה הפריצה למכונית מושא האישום הראשון, אני מרשיע אותו בשתי עבירות של פריצה לרכב בכוונה לגנוב, לפי סעיף 413 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

מהטעמים אותם פירטתי אני מזכה את הנאשם מעבירת השוד שיוחסה לו באישום הראשון, ותחת עבירה זו אני מרשיע אותו בעבירות של תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין; החזקת סכין לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין; ואיומים לפי סעיף 192 לחוק האמור.

**ניתנה היום, כ"ו ניסן
תשע"ה, 15 אפריל 2015,
במעמד הנוכחים.
אריה רומנוב, שופט**